

cuiusque Prouinciarum, aliorumque eiusmodi muniorum obcundorum deciderunt: sed non obstat, quominus verum sit quod diximus, Arelatum olim Metropolim fuisse totius Narbonensis late sumptae ante Constantinum.

Nec minus certum est ex hac limitum contractione ortam esse Arelatensis Episcopi contentionem cum Viennensi, quæ à Patribus Concilij Taurinensis postea dirempta est. Cœpit Viennensis Episcopus ab institutione Viennensis Prouinciae Metropolitani officia gerere, cum Nicænum Canonem obseruari curarunt summi Pontifices, quo præceptum est, ut quisque Metropolitanus sua contentus sit Prouincia. Cum autem vnica esset Prouincia ciuilis Viennensis, quinam eius & Arelatensis Episcopi Suffraganei essent, liquido non constabat. Quapropter horum vterque per totam Prouinciam Metropolitani iura exercebat, vt discitur ex Leone Papa^b, dum ait in decisione dictæ contentionis: [Consideratis allegationibus vtriusque partis præsentium Clericorum, ita semper intra Prouinciam vestram, & Viennensem & Arelatensem ciuitates claras fuisse reperimus, ut quarumdam causarum alterna ratione, nunc illa in Ecclesiasticis priuilegijs, nunc ista præcelleret: cum tamen eisdem commune ius quondam fuisse à gentibus proderetur.] Vnde quamuis Marinus Arelatensis subscribens Concilio I. ciuitatis suæ, se ex Prouincia Viennensi dicat, non tamen hunc Viennensi Metropolitano subiectum, eiusque Suffraganeum fuisse credendum est, sed coniunctim cum eo Metropolitam huiusc Prouinciae. Arelatum clarissima ciuitas erat, & Vienna illustris Metropolis, vt infra dicemus: ambæ in eadem Prouincia Ciiali, quæ haec tenus diuisa non fuerat. Cum ergo decretum est à Synodo Nicæna, vt per suam quamque Prouinciam ius Metropolitan singuli haberent, Viennensis id per Viennensem Prouinciam exercere cœpit: nec tamen destitit Arelatensis, qui à primis sæculis illo potitus erat. Quamobrem plura Ecclesiæ trāquillitati parum consentanea cum sæpius orirentur, vterque à Patribus Concilij Taurinensis petijt, vt quis eorum verus Metropolitanus esset dijudicarent. Patres haud ignari antiquæ dignitatis ciuitatis Arelatensis, quam Metropolim circa hæc ipsa tempora Theodosius & Valentinianus in Nouella sua nominant, necnon iuris quod à Concilio Nicæno^c Viennensis Episcopus tanquam Prouinciae Viennensis Metropolita obtinuerat, hanc tulere sententiam, qua contentio illorum terminata est, Viennensi Prouincia in duas diuisa: [Illud deinde inter Episcopos vrbium Arelatensis & Viennensis, qui de primatus apud nos honore certabant à sancta Synodo definitum est, vt qui ex eis adprobauerit suam ciuitatem esse Metropolim, is totius Prouinciae honorem primatus obtineat: & ipse iuxta Canonum præceptum ordinationum habeat potestatem. Certè ad pacis vinculum conseruandum, hoc consilio utiliore decretum est, vt si placet memoratarum vrbium Episcopis, unaquæque de his viciniores sibi intra Prouinciam vindicet ciuitates, atque eas Ecclesiæ visitet, quas oppidis suis vicinas magis esse constiterit: ita vt memores vnanimitatis atque concordiæ, non alter alterum, longius sibi usurpando quod est aliij proprius, inquietet.]

Porro decretum istud exequens D^f Leo, hæc, vt inter eos pacem firmaret, f D. Leo P. ep. 109. constituit: [Vnde Viennensem ciuitatem, quantum ad Ecclesiasticam iustitiam pertinet, inhonoratam penitus esse non patimur, præsertim cum de receptione priuilegij auctoritate iam nostræ dispositionis vtatur. Quam potestatem Hilario Episcopo ablata, Viennensi Episcopo cre didimus depu-

Conc. Taurin.
Can. 2.

b Leo mag. ep. 109.
ad Episc. Prouinc.

c Theod. & Valen.
Nou. quæ iupræ.
d Concil. Nicæna.
Can. 4.

e Conc. Taurin. vbi
iupræ.